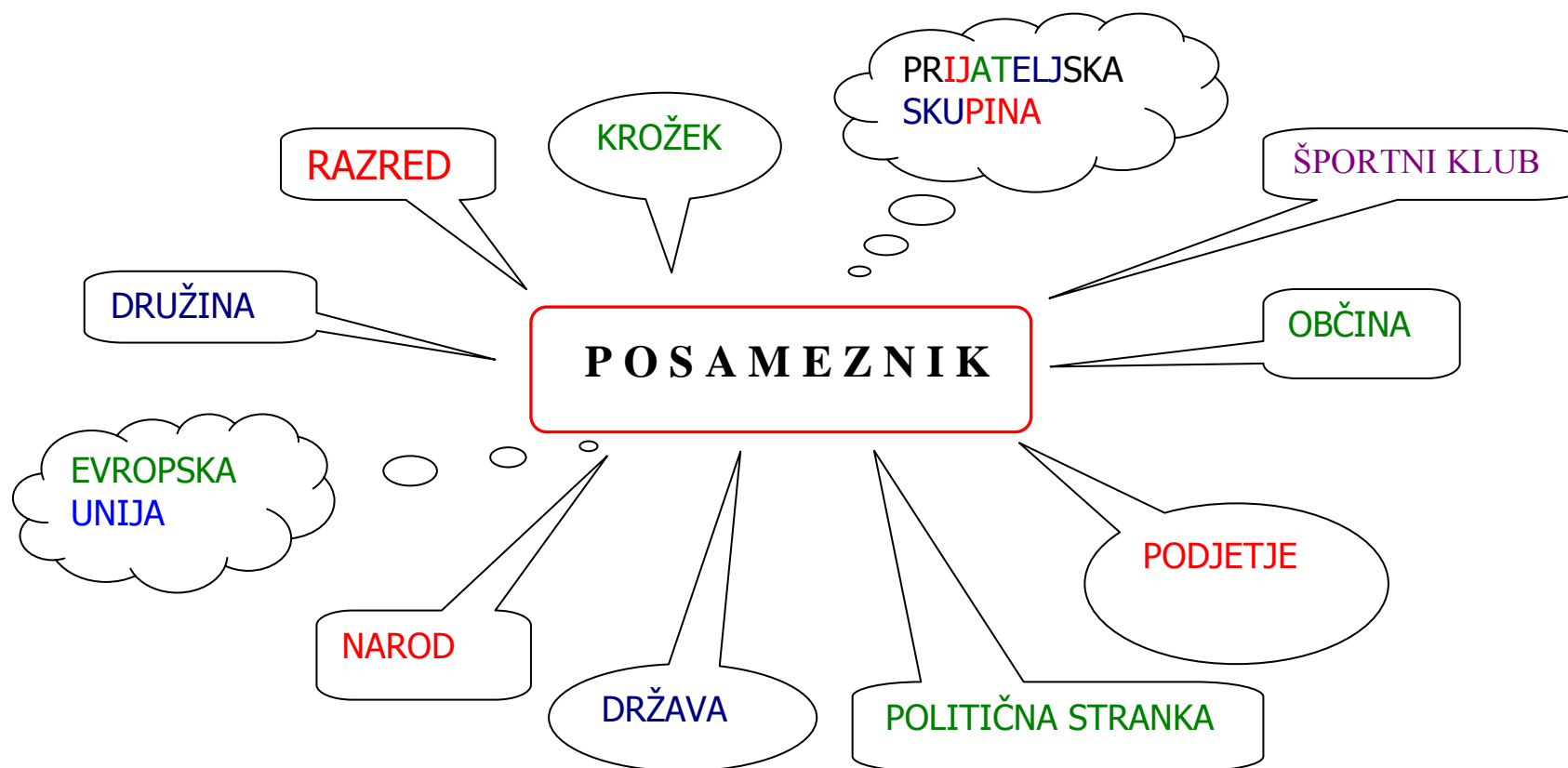

Življenje v skupnosti: narod, država

I. DRUŽBENE SKUPINE

1. V pogovoru z učenci oblikujemo miselni vzorec v katerem so zajete družbene skupine v katere se vključujejo učenci, učitelji, njihovi starši... .

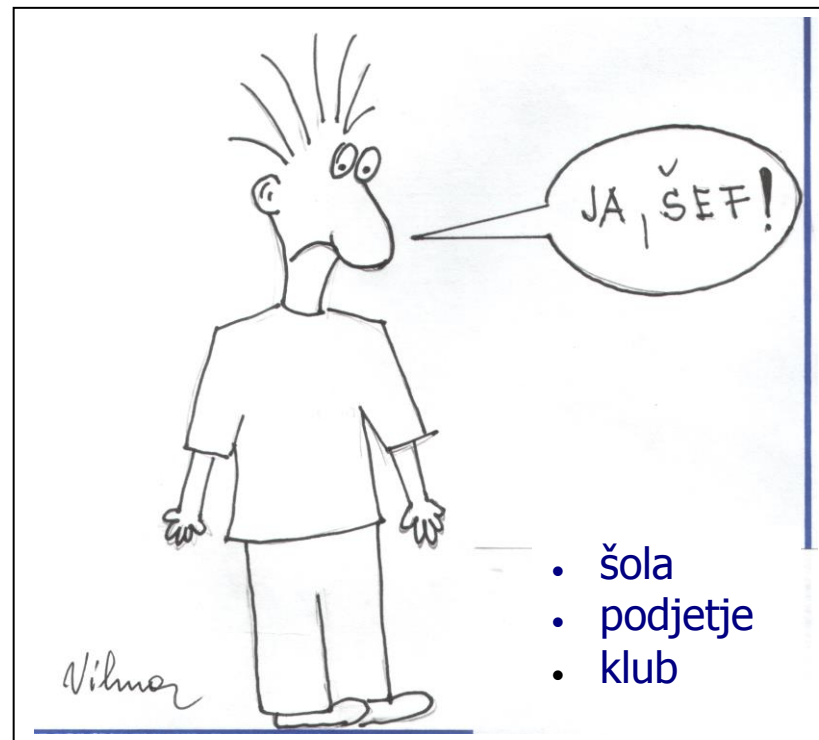
3. DELITEV DRUŽBENIH SKUPIN NA

PRIMARNE

ČUSTVENA NAVEZANOST

ZAUPANJE

MENJAVA VLOG

SEKUNDARNE

HLADNI, URADNI ODNOSI

NADREJENOST - PODREJENOST

VLOGE SO DOLOČENE

2. Utrjevanje:

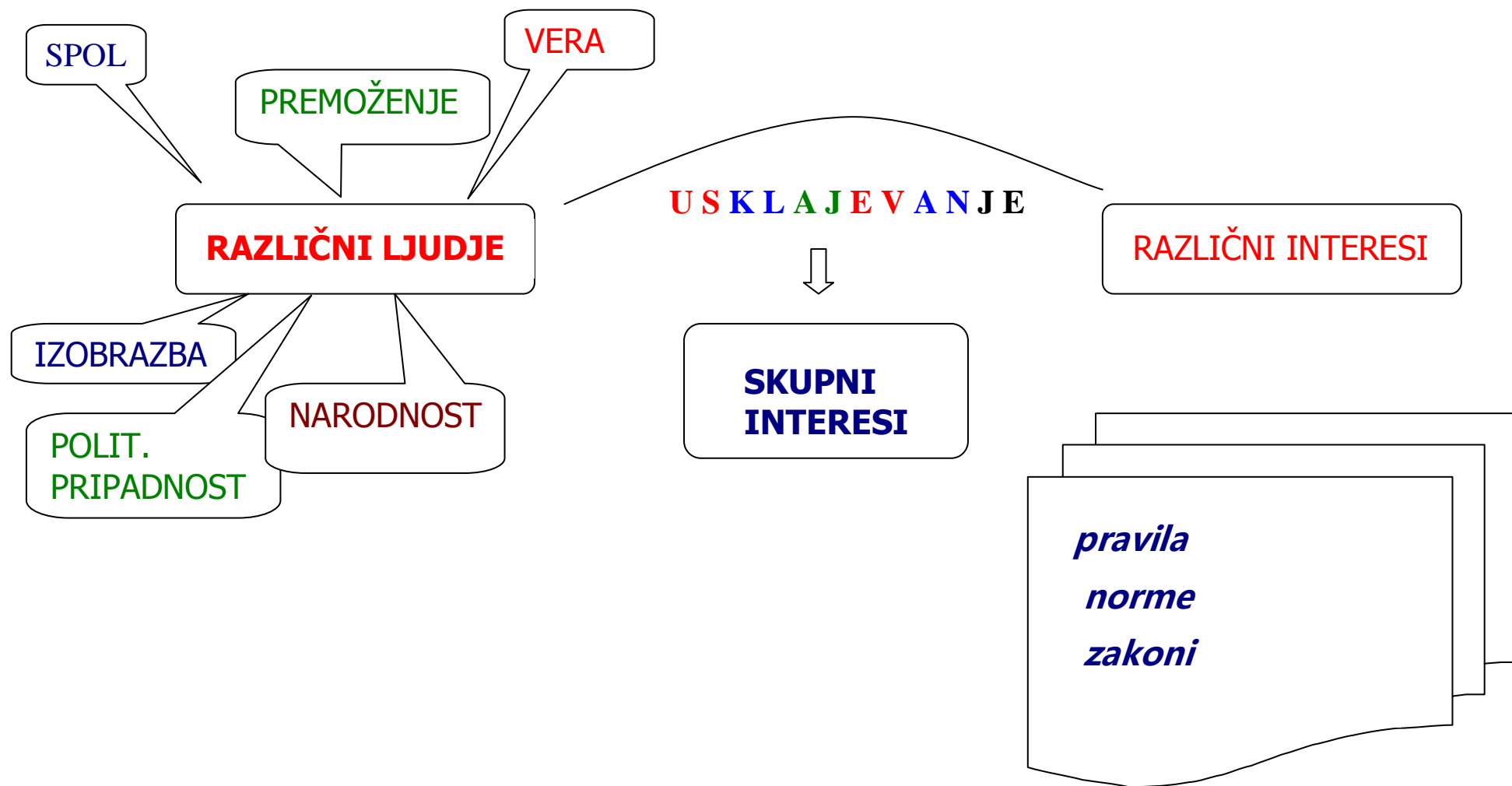
A) Naloge v DZ str.3, nal. 1; str.4, nal. 2; str. 6, nal. 5

B) Napiši pet družbenih skupin v katere si vključen tudi ti. Določi ali je skupina primarna ali sekundarna ter svojo vlogo v njej.

SKUPINA	PRIMARNA / SEKUNDARNA	TVOJA VLOGA

C) S tvojimi sošolci sestavljate isti razred. Za vse vas veljajo enaka pravila, pa kljub temu niste enaki. Opiši vsaj eno lastnost, značilnost, ki te ločuje od večine .

II. SKUPINO SESTAVLJAJO RAZLIČNI POSAMEZNIKI

VAJE ZA PREVERJANJE

1. V hišnem redu naše šole je zapisano:

- Po prihodu v zgradbo šole se učenci v veznem hodniku preobujejo v copate.
- Med odmori za malico učenci jedo v razredih in v jedilnici.
- Po šoli se gibljemo umirjeno.
- Igre z žogo ne spadajo med dejavnosti na hodniku.
- Uporaba mobilnih telefonov med poukom ni dovoljena.
- V primeru nesreče se obrnite na dežurnega učitelja.

a) »Pravila omejujejo človekovo svobodo«

Ali se strinjaš s to trditvijo? Svoj odgovor tudi utemelji.

b) Ali te kršenja katerega od teh pravil moti? Zakaj?

c) S skupino sošolcev oblikujte vsaj dve pravili, ki bi se ju morali držati na šolskem plesu!

2. Pet letni Tonček je stanoval v bloku tik ob trgovini. Nekoč se je kar sam odpravil tja po bombone. Ko je odhajal mimo blagajne je trgovka zagnala preplah zaradi kraje. Razloži v kakšnem primeru ne bi mogli govoriti o kraji?

3. V časopisu je bila objavljena vest : » V bolnišnični lekarni je včeraj 18 – letni R.B. razbil steklo na zaklenjeni omarici za zdravila in vzel 150 tablet apaurina. Ob 20.30 so ga policisti že izsledili v bližnjem lokalu. Zdravila so mu zasegli, kazenska ovadba pa sledi.«

a) V tem primeru gre za odklonsko vedenje, družbeno nesprejemljivo ravnanje. Strokovno bi lahko rekli, da se R.B. ni ustrezno

_____ .

b) Ali za svoje dejanje odgovarja pred zakonom? _____

c) Kateri razlogi so ga privedli do tega? Predvidevaj.

4. V DZ reši nalogo 12 na str. 14.

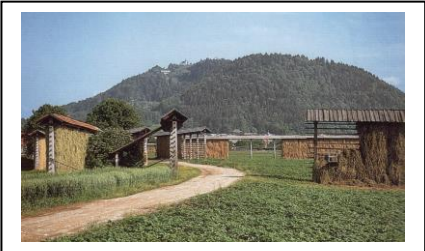
III. N A R O D

1. MOTIVACIJSKA VAJA: Vsak učenec odgovori na spodnja vprašanja, odgovore pa učenci plenarno predstavijo. Iz njihovih odgovorov ugotovimo, da tujci v nas ne bi prepoznali Slovencev. Torej nismo dosti drugačni od drugih po Evropi. S to vajo premagujemo stereotipe in preprečujemo nacionalizem.
2. Ob naslednji prosojnici se pogovorimo o bistvenih značilnostih naroda. Krepimo narodno identiteto. Če so v razredu tudi pripadniki drugih narodov jih vzpodbudimo, da nam predstavijo svoj narod.
3. Učenci lahko izdelajo samostojno predstavitev naroda (plakat, delo po skupinah, individualno domače delo – možnost ocene)- slovenskega ali kakega drugega naroda.

NARODNA
KULTURA

NARODNA
ZGODOVINA

NARODNO OZEMLJE

NAROD

NARODNA
ZAVEST

JEZIK

4. NARODNA MANJŠINA je del naroda, ki ga je zgodovinski razvoj pustil zunaj meja države matičnega naroda.

- Naštejemo slovenske narodne manjšine v tujini
- Naštejemo tuji narodni manjšini v Sloveniji. Njihove pravice presegajo mednarodne dogovore. (dvojezičnost, manjšinsko šolstvo, poslanec v parlamentu, pravica do lastnih organizacij, do uporabe narodnih simbolov, do povezovanja z matičnim narodom...)
- Ugotovimo zakaj so Slovenci na Koroškem narodna manjšina, v Argentini pa ne. (atohtonost – v različnih državah opredeljena različno, na Madžarskem z nad 100 leti)

5. STEREOTIPI – PREDISODKI – RASIZEM – KSENOFOBIJA

Ponosni moramo biti na lastno narodno pripadnost, hkrati pa tolerantni in spoštljivi do drugih.

ZA UČITELJA: V najširšem pomenu predsodki označujejo stališča, trditve ali sodbe, ki ne temeljijo na preverjenih dejstvih in argumentih, čeprav smo prepričani v njihovo točnost. Predsodke spremljajo intenzivna čustva in se zelo težko spreminjajo. Predsodek je lahko pozitiven ali negativen, vendar s tem pojmom pogosteje razumemo negativen odnos do določenih družbenih pojavov. Etnični predsodek je stališče, ki usmerja ljudi, da na določen način - ponavadi – negativno presojuje nekatere skupine ali posameznike, ki pripadajo tem skupinam. Pogosta posledica teh predsodkov je diskriminacija le teh. Predsodki imajo sicer skupinski značaj, se pa razodevajo v individualnem govoru ali ravnanju posameznikov, zato moramo upoštevati tudi osebne značilnosti človeka s predsodki in njegov družbeni položaj.

VAJA za uvod v pogovor o teh temah:

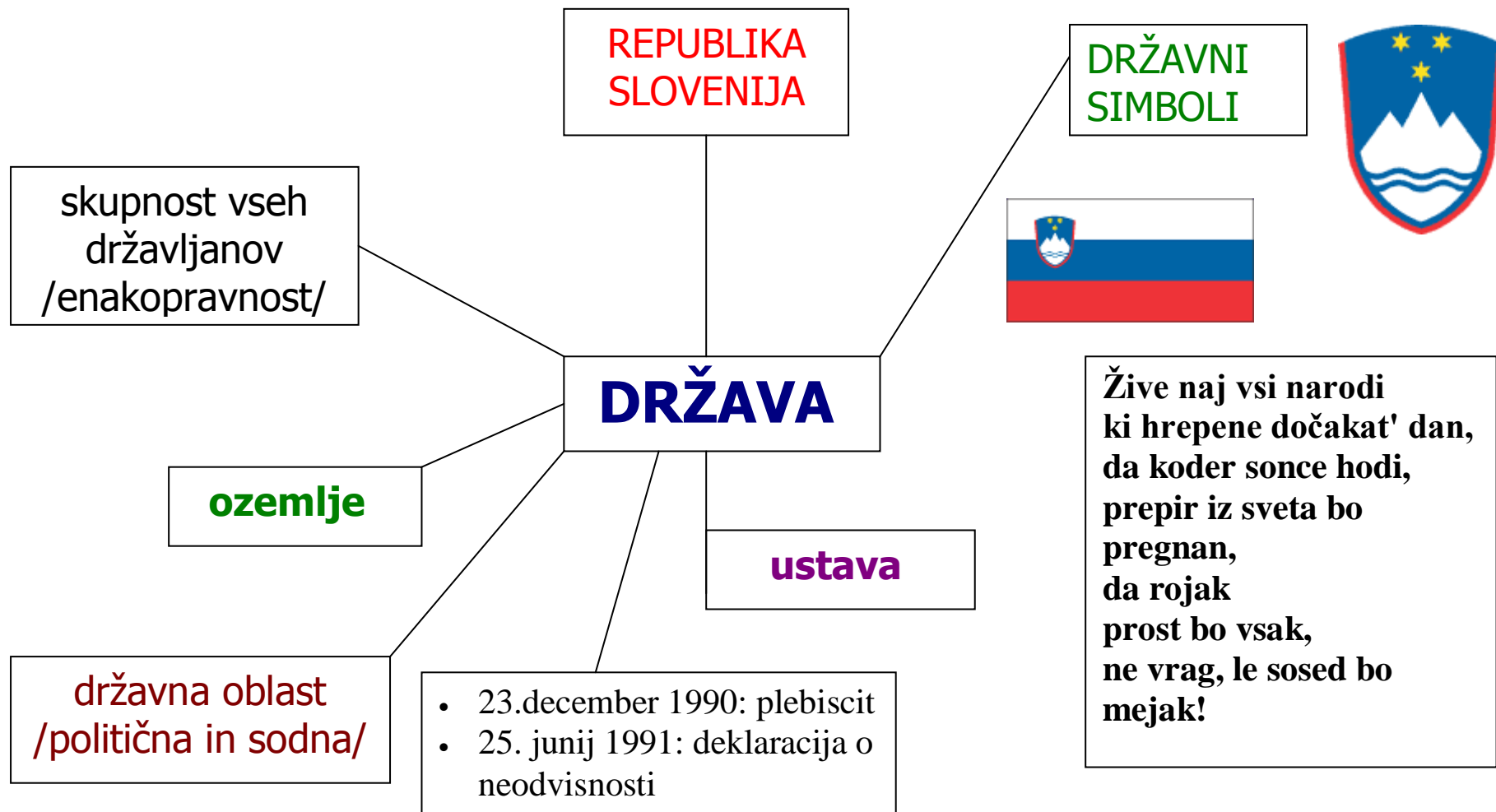
Učenci stojijo sredi učilnice in odgovarjajo na moja vprašanja tako, da se za odgovor postavijo na mojo desno, za ne pa na levo. Med kopico nepomembnih vprašanj vrinem nekaj takih, ki kažejo na predsodke, stereotipe, nestrpnost.

Primeri nepomembnih vprašanj: Kdo ima rad McDonalds proizvode? Tisti, ki ste gledali včerajšnjo tekmo na mojo desno. Ali imate danes popoldne trening ali glasbeno šolo? ...

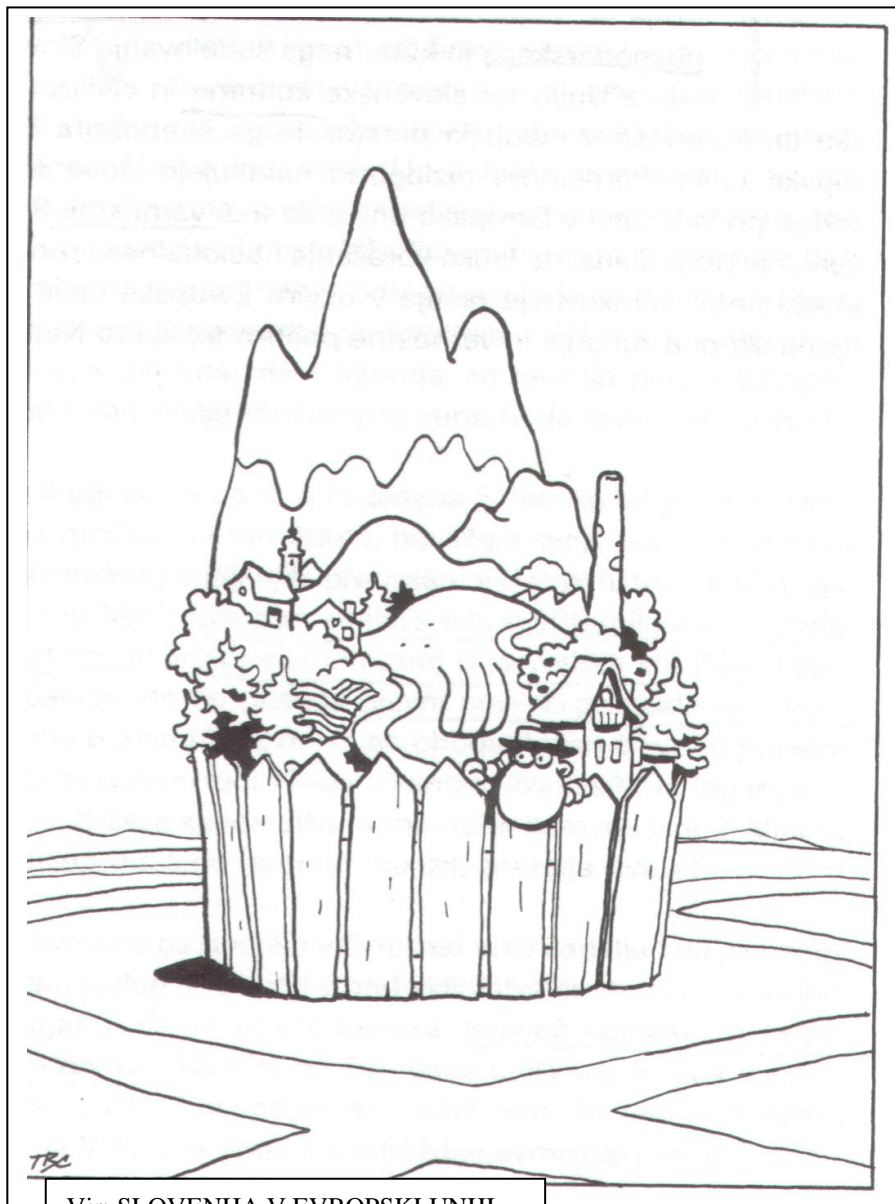
Primeri vprašanj, ki kažejo na predsodke: Tisti, ki jih ne bi motilo če bi sosed prodal hišo Albancu na desno. Make up je samo za ženske. Skoti so skopuhi, Italijani pa so glasni in prepirljivi.

Zadnje vprašanje: Tisti, ki se pri teh odgovorih niti enkrat niste ravnali po sošolcih, na levo.

IV.

V. EVROPSKA UNIJA
Da ta situacija ne bi postala
resničnost

Vir: SLOVENIJA V EVROPSKI UNIJI

Avstrija, Belgija, ■
 Danska, Finska,
 Francija, Grčija,
 Irska, Italija,
 Luksemburg,
 Nemčija, Nizozemska,
 Portugalska, Španija,
 Švedska, V. Britanija

Beethoven: Oda radosti

Ciper, Češka, ■
 Estonija,
 Madžarska,
 Poljska,
 Slovenija

EVROPSKO
 DRŽAVLJANSTVO

Bolgarija, ■
 Latvija, Litva,
 Romunija,
 Slovaška

ŠENGENSKA
 MEJA

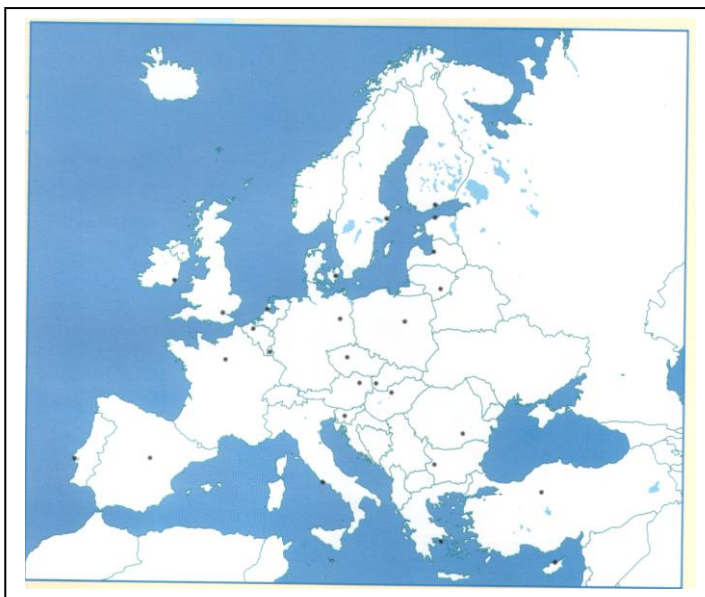
URADNI JEZIKI

TAKSONOMIJA: EVROPSKA UNIJA (preverjanje)

1. Kaj imata skupnega slavni skladatelj Beethoven in Evropska unija?

2. Razloži zakaj med Nemčijo in Francijo ni več meje, med Nemčijo in Poljsko pa je celo poostren nadzor? Tam natančno preverjajo pretok ljudi in blaga. Kateri sporazum ureja vprašanje teh meja?

3. Pobarvaj države članice EU.

4. Gregor je napisal kratko razmišljanje o pričakovanjih svoje družine ob vstopu v EU. V njegovem sestavku posamezni deli manjkajo. Tvoja naloga je, da jih dopolniš.

O vstopu Slovenije v EU sta odločala tudi moja starša z glasovanjem na _____
Slovensko priključitev pričakujemo v letu _____. Oče pričakuje ugodnejše pogoje trgovanja za njegovo podjetje, ker

Starejši brat sanja o študiju na berlinski univerzi, saj bodo imeli vsi študenti držav EU _____ pogoje vpisa. Sestra razmišlja da si bo poiskala službo kar v Strasbourgu. Tudi mami se veseli te spremembe, saj ji ne treba _____ denarja kadar bo šla po nakupih v Celovec. Le ded Miha in stric Franc sta bolj črnogleda. Onadva sta kmeta. Skrbi ju, kakšne _____ za kmete bo določila EU .

5. S kakšnim razlogom nas je EU »prisilila« k ukinitvi brezcarinskih prodajaln na cestnih menih prehodih proti Avstriji in Italiji?

6. Presodi zakaj bo tihotapcem tehničnega blaga iz Nemčije v Slovenijo odzvonilo, ko bomo polnopravni člani EU.

Presodi zakaj sploh ideja in želja po združevanju v EU.

